

K PRAVOPISNEMU PRAVILU O RABI ZAČETNICE PRI NADOMESTNIH IMENIH V SLOVENŠČINI OB PRIMERJAVI S HRVAŠKIM PRAVOPISOM

Nataša Jakop

Ermina Ramadanović

Uvod

V prispevku problematiziramo in razrešujemo 38. člen pravil *Slovenskega pravopisa* iz leta 2001 (dalje SP 2001), ki določa posebnosti rabe začetnice pri skupini nadomestnih imen. Pravilo se glasi:

Kot lastna imena obravnavamo tudi občna, kadar jih enoumno uporabljamo namesto lastnih [...] (SP 2001: 10, § 38).

V tem pravilu, umeščinem v sklop »Posebnosti pisanja lastnih imen«, so naštetih posamezni primeri z veliko začetnico pisanih enobesednih nadomestnih zemljepisnih in osebnih lastnih imen, kot so *Otok* v pomenu 'Velika Britanija', *Zahod* v pomenu 'zahodni del večje zemljepisne enote in/ali temu ustrezna politična ali kulturna usmerjenost', *Prerok* v pomenu 'Mohamed'.¹ Ob pregledu pravopisnih pravil je mogoče ugotoviti, da slovenski pravopis tematike nadomestnih imen, kamor spadajo tudi npr. *črna celina* 'Afrika', *novi svet* 'Amerika', *goriški slavček* 'Simon Gregorčič', ne rešuje celovito oz. nedvoumno.²

Temo odpiramo, ker je pri jezikovnih uporabnikih še vedno mogoče opaziti zadrege glede interpretacije pravila in tudi neenotno rabo posameznih primerov.³ Ob tem je treba poudariti, da za uzaveščanje pravopisnih pravil ni dovolj le jezikovno znanje in poznavanje oz. razumevanje posameznih pravil, temveč sta potrebna tudi širša razgledanost in poznavanje družbeno-kulturnega okolja jezikovnih skupnosti.

-
- 1 Nadomestna lastna imena je treba ločevati od skrajšanih lastnih imen, ki jih obravnava 37. člen pravopisnih pravil, npr. *Cerkev* 'Katoliška cerkev'; skrajšana imena niso predmet tega prispevka.
 - 2 Na to je opozorjeno že v Dobrovoljc (2004: 132). Kasneje – v Dobrovoljc in Jakop (2011: 59) – je izražena še potreba po določnejši opredelitvi in predstavitvi zapisovalne problematike, povezane s pisanjem tako skrajšanih kot tudi nadomestnih lastnih imen.
 - 3 Prim. npr. razpravo v okviru jezikovnih pogovorov na Lektorskem društvu Slovenije (<http://www.lektorsko-drustvo.si/jezikovni-pogovori/velika-zacetnica>) in vprašanja, zastavljena v spletni *Jezikovni svetovalnici* Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša (<http://isjfr.zrc-sazu.si/sl/svetovalnica/nadomestna-in-skrajšana-zemljepisna-imena-obala>).

Namen prispevka je opozoriti na preohlapnost sedanje formulacije in utemeljiti potrebo po ustrezni vsebinski in gradivski dopolnitvi pravila o pisanju začetnice pri nadomestnih imenih v slovenščini. Iskanje vzporednic v hrvaškem pravopisu pri tej tematiki se zdi smiselno, saj je v strukturi slovenskega in hrvaškega pravopisa mogoče najti veliko skupnih izhodišč glede kategorizacije zapisovalne problematike ravno pri kodifikaciji velike oz. male začetnice.⁴

1 Opredelitev pravopisne kategorije nadomestnih imen

V *Slovarčku jezikoslovnih izrazov* SP 2001 (§ 1135) je z izrazom »nadomestno ime« opredeljeno »ime, ki zamenjuje navadno uradno ime, *Otok* za *Velika Britanija*; *Prerok* za *Mohamed*« (SP 2001: 211). Zato je presenetljivo, da 38. člen pravil, ki določa rabo začetnice teh imen, ne uporablja nobenega terminološkega poimenovanja za opredelitev pravopisne kategorije,⁵ ki v slovenščini (pa tudi v mnogih drugih jezikih) potrebuje s pravilom določeno rabo začetnice.

Izraz »nadomestno ime« je opredeljen tudi v *Enciklopediji slovenskega jezika* (Toporišič 1992), a drugače kot v *Slovarčku jezikoslovnih izrazov*. Vzpostavljena je razločevalnost med izrazoma »nadomestno ime« in »nadomestno lastno ime«, pri čemer so v prvem primeru mišljena sopomenska (nadomestna) občna poimenovanja za lastna imena, v slovenščini pisana z malo začetnico, nadomestno lastno ime pa vključuje posamezna z veliko začetnico pisana eno- oz. večbesedna zemljepisna in veroslovna imena.⁶ Prim. Toporišič (1992: 115):

nadomestno ime: »občni samostalnik namesto lastnega za oznako iste predmetnosti, kakor *slovenska prestolnica* nam. *Ljubljana*, *pesnik* nam. *France Prešeren* (to v primernem sobesedilu)«

nadomestno lastno ime: »[l]astnoimensko poimenovanje na podlagi zamenjave (metonimije), npr. *Otok* nam. *Velika Britanija*, *Rusija* nam. *ZSSR*, *Zaliv* nam. *Perzijski zaliv* (ali *Arabski zaliv*), *Vsemogočni* nam. *Bog*, *Devica* nam. *Marija*«

Vendar tudi iz teh opredelitev ni mogoče izpeljati, ali spadajo primeri tipa *črna celina* (nadomestno ime za *Afrika*) v prvo ali drugo skupino imen. Teh dilem v hrvaščini ni, saj se po hrvaškem pravopisu vsa nadomestna lastna imena zapisujejo z veliko začetnico, npr. *Velika Jabuka* 'New York', *Stari Kontinent* 'Evropa', *Zemlja Tisuću Jezera* 'Finska', *Sveto Trojstvo* 'Oče, Sin in Sveti Duh', *Dalaj-Lama Četrnaesti* 'Tenzin Gyatso'; *Grad Svetlosti* 'Pariz', *Vječni Grad* 'Rim', *Lijepa Naša* 'Hrvaška', *Zeleni Otok* 'Irska', *Zemlja Izlazečega sunca* 'Japonska'.⁷

4 Ta spoznanja so se jasneje izoblikovala zlasti ob primerjavi slovenskega in hrvaškega pravopisa v okviru gostujočega raziskovanja (maja 2014) na Inštitutu za hrvaški jezik in jezikoslovje v Zagrebu, ki je z izdajo pravopisa (*Hrvatski pravopis* 2013) postal vodilna avtoriteta na področju hrvaške normativistike. Ministrstvo za znanost, raziskovanje in šport Republike Hrvaške je 31. 7. 2013 izdalo priporočilo, da se v hrvaških osnovnih in srednjih šolah uporablja prav ta pravopis.

5 To pravopisno kategorijo (ne pa tudi izraza) je za imena, ki se »rabijo enoumno namesto lastnih«, prvič vpeljal *Načrt pravil za novi slovenski pravopis* (1981: 17). Prim. Dobrovoljc (2004: 132).

6 Ta razločevalnost je v SP 2001 zabrisana (prim. npr. člen 47, kjer je govora o »sopomenskih (nadomestnih) poimenovanjih« tipa *Stvarnik* (*Bog*), a gre v resnici za nadomestna veroslovna lastna imena).

7 Dileme pri normiranju zapisa večbesednih nadomestnih imen v hrvaščini so šele na drugi ravni, ob rabi začetnice v neprvih sestavinah večbesednih nadomestnih imen, npr. tip *Crni kontinent* (po AS

Zdi se, da bi bilo v slovenskem pravopisu za vsebino, ki jo določa 38. člen pravil, treba vpe-
ljati in uporabljati izraz **nadomestna lastna imena**. S tem bi se vzpostavila distinkcija z občno-
imenskimi nadomestnimi poimenovanji, s katerimi v slovenščini načeloma ni težav pri
pisanju, npr. *najvišja slovenska gora za Triglav, prestolnica za Ljubljano, Pariz, Rim* ipd., in
tudi z nadomestnimi večbesednimi občnoimenskimi poimenovanji, ki jih sedaj pišemo z malo
začetnico, npr. *bela celina* 'Antarktika'.

Nadomestna lastna imena torej lahko opredelimo kot ustaljena eno- ali večbesedna lastna
imena (osebna in zemljepisna), nastala z onimizacijo, torej s prehodom občnega imena
(*nomina appellativa*) v lastno ime (*nomina propria*),⁸ pri čemer nadomestno ime pridobi
identifikacijsko funkcijo nadomeščene lastnega imena, npr. *Vsemogočni za Boga, Otok za
Veliko Britanijo, Sveta dežela za Palestino*. Te lastnosti so vključene tudi v opredelitev t. i.
»perifraznih imen«, kot jo prinaša slovarček v hrvaškem pravopisu uporabljenih izrazov
(HP 2013: 492):⁹

perifrazno ime (perifraza): »opisno, najčešće višerječno, ime kojim se zamjenjuje pravo osobno ili
zemljopisno ime, a nastaje na temelju bitnih obilježja zemljopisnoga pojma ili osobe na koju se odnosi«

Vendar pa ob tem ostaja odprto vprašanje, kako pojasniti v slovenščini kodificirano in v
rabi že v preteklosti uveljavljeno malo začetnico v primerih tipa *bela celina* za *Antarktiko*,
dežela vzhajajočega sonca za *Japonsko* ipd., ki pravzaprav izpolnjujejo vse lastnosti nadomest-
nih lastnih imen tako po Toporišičevi definiciji kot tudi po definiciji nadomestnih imen v
Slovarčku jezikoslovnih izrazov SP 2001.

Morda bi bilo ob prenovi pravopisnih pravil smiselno izhajati iz krovnega poimenovanja te
skupine pravopisno problematične leksike. Izraz **nadomestno ime** (v hrvaškem pravopisu
»perifrazno ime«) bi lahko označeval eno- ali večbesedno ustaljeno sopomenko za lastno
ime, pri čemer je raba velike začetnice v slovenščini trenutno predpisana le za tista nado-

1986; BMM 2007) oz. *Crni Kontinent* (BHM 2005; HP 2013) za *Afriko*. Aktualna hrvaška pravopisna
pravila (HP 2013: 22–23, 25) določajo, da se pišejo z veliko začetnico vse sestavine večbesednega
imena, razen predlogov, veznikov in členkov, npr. *Čelična Lady* 'Margaret Thatcher', *Sveta Stolica*
'Vatikan', oz. prva beseda večbesednega lastnega imena, kadar to ime nadomešča več osebnih imen
oz. zemljepisnih imen, npr. *Solunska braća* 'sveti Ciril in Metod', *Stari svijet* 'Evropa, Azija in Afrika'.

8 Prim. zanimiv prispevek o procesu lastnoimenjenja občnega imena, ki vodi v nastanek lastnega
imena, pri Šivic-Dular (1998/99).

9 *Hrvatski pravopis* (HP 2013) je prvi hrvaški pravopis, ki je uporabil izraz »perifrazno ime« za
poimenovanje celotne skupine nadomestnih imen. V pravopisu avtorjev Babić, Finka, Moguš
(BFM 1996) je pri problematiki nadomestnih imen izpostavljena posebna lastnoimenska funkcija
posameznih občnih poimenovanj, npr. »občna poimenovanja v vlogi lastnih imen« (v hrv. u službi
vlastitog imena služe katkad i opće imenice, BFM 1996: 8), »nadomestila za ime Jezus in druga
veroslovna bitja, kadar so v vlogi osebnega lastnega imena« (v hrv. zamjene za ime *Isus*, druge božanske
osobe u kršćanstvu, jer su tada u službi osobnog imena, BFM 1996: 9). V pravopisu Matice hrvatske
(BMM 2007) se v zvezi z nadomestnimi imeni izpostavlja njihova splošna družbena sprejetost, npr.
pravopis govori o »splošno sprejetih simboličnih imenih držav, mest« ipd. (v hrv. »oćeprihvaćena
simbolična imena država, imena naseljenih mjesta«).

mestna imena, ki imajo oz. pridobijo lastnoimenski status. Govorimo torej o dveh skupinah nadomestnih imen: o **nadomestnih lastnih imenih** nasproti **nadomestnim občnim imenom** (ustrezneje: občnim poimenovanjem). V pravilih bi jih lahko obravnavali bodisi vsako v svojem pravilu (ustrezno ob veliki oz. mali začetnici) ali kontrastivno (npr. velika ob mali začetnici).

2 Nadomestna imena v teoriji in praksi

Nekako se zdi, da je težava v zvezi z nadomestnimi imeni v slovenščini bolj teoretične kot praktične narave, saj ob pregledu gradiva lahko potrdimo presenetljivo enotno rabno normo posameznih primerov. Prim. *dežela tulipanov* za *Nizozemsko*, pisana vedno z malo začetnico, nasproti nadomestnemu imenu *Otok* za *Anglijo* oz. *Veliko Britanijo* prevladujoče z veliko začetnico, kar je usklajeno tudi z aktualno kodifikacijo:

Vsak kompilator primerjalne evropske zakonodaje se mora, vsaj kadar gre za vprašanja liberalnosti in človekovih pravic, praviloma najprej zazreti na Nizozemsko [...], saj je dežela tulipanov poleg Belgije edina v Evropi, ki pozna institucijo zakonske zveze za zakonce istega spola

Dekle [...] spozna mladega Angleža. Ta postane njen fant in jo povabi na Otok. Dekle prileti na londonsko letališče, tam pa je njena usoda zapečatená.¹⁰

Težave so torej, kot se zdi, ravno pri razmejevanju med občnimi in lastnimi večbesednimi nadomestnimi imeni, saj ta distinkcija v mnogih primerih vsaj na prvi pogled v slovenščini ni vedno nedvoumna, npr. *večno mesto* 'Rim' nasproti *Sveta dežela* 'Palestina',¹¹ o čemer pričajo tako posamezne spremembe v pravopisnih slovarjih, npr. *Novi svet* (SP 1935; SP 1937; SP 1950; SP 1962) oz. *novi svet* (SP 2001)¹² za *Ameriko* (Dobrovoljc 2004: 132),¹³ kot tudi neenotna jezikovna raba, npr. *večno mesto* za Rim, kjer se 12,8 odstotka pregledanega gradiva zapisuje v nasprotju z aktualno normo, tj. z veliko začetnico. Podobno tudi npr. *črna celina* za *Afriko*, kjer je odstotek odstopanja od norme nekoliko nižji (v 8,8 odstotka je uporabljena velika začetnica).¹⁴

Semantično gledano, so lastna imena jezikovne enote brez leksikalnega pomena (prim. Lyons 1996: 219). Njihova vloga v jeziku je identifikacijska, torej vzpostavljajo razmerje s posame-

10 Če ni označeno drugače, so vsi zgledi v prispevku pridobljeni iz korpusa Gigafida.

11 Razmerje med njima je razvidno iz slovarskega dela pravopisa, kjer ima zveza *Sveta dežela* lastnoimenski status (zemljepisno ime), medtem ko je zveza *večno mesto* s publicistično oznako zaznamovano večbesedno sopomensko poimenovanje za *Rim*.

12 Pri tem ne sme zavajati zgled *Novi svet* pri stvarnih imenih (SP 2001: § 77), kjer ponazarja ime revije, ki je izhajala v letih 1946–1953. Ravno zaradi homonimije z nadomestnim imenom za *Ameriko* se zdi smiselno ta zgled pri stvarnih imenih v prihodnjih izdajah pravopisa zamenjati.

13 Kodifikacija je nekoliko različna tudi v hrvaških pravopisih, kjer med različnimi avtorji pravopisov ni soglasja glede pisanja neprve sestavine večbesednega nadomestnega lastnega imena, npr. *Novi svijet* – *Novi Svijet*.

14 Kadar sta zvezi *večno mesto* in *črna celina* v položaju prve besede v povedi, smo rabo velike začetnice zaradi relevantnejšega prikaza razmerja seveda odšteli.

znim (Vidovič Muha 2013: 53–54). *Zveza večno mesto* sicer vzpostavlja nedvoumno identifikacijo z zemljepisnim imenom, tj. *Rim*, vendar pri tej zvezi ne moremo govoriti o povsem odsotnem leksikalnem pomenu, saj gre za jezikovno (frazološko) enoto z obvezno vsebovanim konotativnim pomenom, ki ga označujejo tudi slovarji (npr. z oznako ekspresivno), medtem ko zveza *Sveta dežela* konotativne vsebine nima. Pri nadomestnih občnih imenih torej ne pride do onimizacije in s tem prehoda občnega v lastno ime, besede pa ohranijo svoje semantične prvine oz. ne izgubijo svojega leksikalnega pomena. V SSKJ je to razvidno dvakrat: najprej z vključitvijo zveze *večno mesto* v slovarski sestavek,¹⁵ nato še s čustvenostno oznako ekspresivno (ekspr.), ki je imenu *Sveta dežela* ne bi mogli pripisati.¹⁶ Podobno velja za zveze s sestavino *dežela*: *dežela Prežihovega Voranca* (ekspresivno za Koroško), *dežela tisočerih jezer* (ekspresivno za Finsko), *dežela vzhajajočega sonca* (ekspresivno za Japonsko). Ohranitev semantičnih prvin v nadomestnih imenih v hrvaškem pravopisu ni vplivala na normiranje začetnice, saj se prva sestavina pri vseh (brez izjeme) zapisuje z veliko začetnico, npr. *Zemlja Tisuću Jezera*, *Zemlja Izlazečega Sunca* (prim. HP 2013: 24).

Zanimivo si je ogledati še strukturo večbesednih nadomestnih imen, ki je za zemljepisna lastna imena deloma predvidljiva, kar je dragocen podatek za aktualizacijo tovrstnega večbesednega gradiva s pomočjo korpusne analize. V zgradbi stalne besedne zveze so namreč zelo pogosto sestavine, ki poimenujejo neko zemljepisno pojavnost, npr.:

- ▷ *celina* (*bela celina* 'Antarktika', *črna celina* 'Afrika', *zelena celina* 'Južna Amerika', *stara celina* 'Evropa'),
- ▷ *dežela* (*dežela vzhajajočega sonca* 'Japonska', *dežela tisočerih jezer* 'Finska', *dežela tisočerih lučk* 'Švedska', *dežela sambe* 'Brazilija'),
- ▷ *mesto* (*cesarsko mesto* 'Dunaj', *knežje mesto* 'Celje', *večno mesto* 'Rim').

V vseh teh primerih gre pravzaprav za frazeološka poimenovanja (t. i. frazeološka nadomestna imena), ki so, sledeč izročilu, tradiciji in rabi, v slovenščini normirana z malo začetnico, čeprav pravzaprav nobeno pravopisno pravilo tega eksplicitno ne določa.¹⁷ Tudi v primerih neenotne rabe je pri frazeoloških nadomestnih imenih večinoma mogoče potrditi pisanje v prid mali začetnici. Razlogi so verjetno povezani s tradicijo pisanja teh zvez v slovenščini z malo začetnico, optimalno količino vključenega aktualnega jezikovnega gradiva v jezikovne priročnike (npr. slovarski del *Slovenskega pravopisa*, SSKJ) in morda tudi intuitivnega zaznavanja te pojavnosti v slovenščini kot občnoimenske. Glede na vse to bi v slovenskem pravopisu verjetno ne bilo smiselno spreminjati norme, čeprav bi pravzaprav lahko zagovarjali tudi normiranje in predpis, ki bi frazeološkimi nadomestnimi imenom tipa *bela celina* za *Antarktiko* vsaj dopuščal

15 SSKJ kot pomenskorazlagalni slovar načeloma ne vključuje in pojasnjuje lastnoimenskega gradiva.

16 Jezikovnozvrstnostna oznaka »publicistično« (publ.), ki jo v SSKJ najdemo pri nadomestnem poimenovanju *Otok* 'Velika Britanija, Anglija', je drugega tipa in ni del konotacije v ožjem smislu.

17 Na problem normiranja frazeologije v okviru *Slovenskega pravopisa* je bilo že večkrat opozorjeno, temeljitejša razprava o tej temi je objavljena v Kržišnik (2003).

tudi rabo velike začetnice. Šele z rabo velike začetnice se namreč v besedilu vzpostavi nedvoumno razločevanje med občnoimensko zvezo (*večno mesto*) in ustaljenim poimenovanjem za lastno ime (*Večno mesto – Rim*); prim.:

*Oglejte si večno mesto Rim in preživite romantični dan na otoku Capri.
Opus Dei je preplavil Večno mesto.*

Za uveljavitev tovrstne spremembe v pravilih pa bi bila seveda potrebna širša diskusija tako v okviru Pravopisne komisije pri SAZU kot tudi širše v stroki in javnosti.¹⁸

Sklep

Slovarski del Slovenskega pravopisa zlasti zaradi časovne distance od zadnje izdaje potrebuje aktualizacijo z novim gradivom tudi pri nadomestnih imenih, da bi lahko uspešno reševal s tem vprašanjem povezane jezikovne zadrege novih generacij pišočih v slovenščini. Trajnejša rešitev je vsekakor dovolj informativno oblikovano pravopisno pravilo, ki po načelu dedukcije omogoča samostojno in suvereno reševanje vsakokratnih pravopisnih težav, s katerimi bi se utegnili srečati jezikovni uporabniki. V kategoriji nadomestnih imen je zato v novih pravilih potrebno natančneje opredeliti njihovo rabo male oz. velike začetnice z vsemi posebnostmi. Zaradi neenotnosti v rabi in dogovornega značaja pravil bi bilo pri večbesednih nadomestnih lastnih imenih ob prenovi pravil smiselno razmisliti tudi o možnosti, ki bi dopuščala zapis prve sestavine frazeoloških nadomestnih imen z veliko začetnico. Hrvaški pravopis pri kodifikaciji začetnice nadomestnih lastnih imen sledi načelu pisanja ostalih skupin lastnih imen.

Literatura in viri

- AS 1986 = ANIĆ, Vladimir, SILIĆ, Josip, 1986. *Pravopis hrvatskoga jezika*. Zagreb: Školska knjiga.
 BFM 1996 = BABIĆ, Stjepan, FINKA, Božidar, MOGUŠ, Milan, 1996: *Hrvatski pravopis*. Zagreb: Školska knjiga.
 BHM 2005 = BABIĆ, Stjepan, HAM, Sanda, MOGUŠ, Milan, 2005: *Hrvatski školski pravopis*. Zagreb: Školska knjiga.
 BMM 2007 = BADURINA, Lada, MARKOVIĆ, Ivan, MIĆANOVIĆ, Krešimir, 2007: *Hrvatski pravopis*. Zagreb: Matica hrvatska.
 BM 2010 = BABIĆ, Stjepan, MOGUŠ, Milan, 2010: *Hrvatski pravopis*. Zagreb: Školska knjiga.
 DOBROVOLJC, Helena, 2004: *Pravopisje na Slovenskem*. Ljubljana: Založba ZRC (Zbirka Lingua Slovenica).
 DOBROVOLJC, Helena, JAKOP, Nataša, 2011: *Sodobni pravopisni priručnik med normo in predpisom*. Ljubljana: Založba ZRC.
 Gigafida = <www.gigafida.net>
 HP 2013 = *Hrvatski pravopis* (Željko Jozić idr.) Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.

18 Tovrstna prizadevanja so v preteklosti že obstajala; Dobrovoljc (2004: 132–133) razčlenjuje prizadevanja Kocjan - Barle (1994/95: 33) po delitvi nadomestnih imen na imena, ki zamenjujejo lastna imena in bi jih pisali z veliko začetnico (npr. *Črna celina* 'Afrika), in imena, ki nadomeščajo občna in bi jih pisali z malo začetnico (npr. *tretji svet* 'države z nizkim narodnim dohodkom').

- Načrt pravil za novi slovenski pravopis*, 1981. Ljubljana: SAZU, Inštitut za slovenski jezik (izd.) – Državna založba Slovenije (zal.).
- KOCJAN - BARLE, Marta, 1994/95: Iz majhnega raste veliko. Pravopisna premišljanja. *Slava*. 31–36.
- KRŽIŠNIK, Erika, 2003: Frazeologija v Slovenskem pravopisu 2001. *Slavistična revija* 51/2. 221–237.
- LYONS, John, 1977, 1996: *Semantics 1*. Cambridge: University Press.
- SSKJ 1970–1991, ²2014= *Slovar slovenskega knjižnega jezika*. Ljubljana: SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU (izd.) – Državna založba Slovenije (zal.).
- SP 1935 = *Slovenski pravopis*. Anton Breznik, Fran Ramovš (ur.). Ljubljana: Znanstveno društvo.
- SP 1950 = *Slovenski pravopis*. Ljubljana SAZU (izd.) – Državna založba Slovenije (zal.).
- SP 1962 = *Slovenski pravopis*. Ljubljana: SAZU (izd.) – Državna založba Slovenije (zal.).
- SP 2001 = *Slovenski pravopis*, 2001. Jože Toporišič idr. Ljubljana: SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU (izd.) – Založba ZRC (zal.).
- ŠIVIC-DULAR, Alenka, 1998/99: Skladenjska določitev lastnega imena (na podlagi samostalniških zvez z imenovalnim prilastkom). *Jezik in slovstvo* 44/7–8. 259–268.
- TOPORIŠIČ, Jože, 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- VIDOVIČ MUHA, Ada, ²2013: *Slovensko leksikalno pomenoslovje*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete (Razprave FF).